Tillredning och hantering av sterila läkemedel

Bilaga till Handbok för läkemedelshantering, kapitel om Iordningställande och administrering eller överlämnande.

Lagrum och styrande förutsättningar
SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg (socialstyrelsen.se)
Arbetsmiljöverkets föreskrifter

Syfte
Att ha enhetliga rutiner vid tillredning och hantering av sterila läkemedel.

Omfattning
Vårdverksamheter i Region Norrbotten.

Ansvarsfördelning
Tillredning ska utföras av legitimerad sjuksköterska eller motsvarande.

Genomförande/Utförande
Plats för tillverkning av sterila läkemedel ska vara avskild från annan verksamhet. Det är nödvändigt att den som utför arbetet får göra detta utan att bli störd av andra uppgifter.

Vid tillredning av toxiska läkemedel bör särskild hänsyn tas till arbetsmiljön, se kapitlet om praktisk hantering av toxiska läkemedel i Handbok för läkemedelshantering (pdf).

Arbetsplatsen/Läkemedelsförrådet
- Ska vara avskild från annan verksamhet så att arbete kan utföras ostört, lugnt och metodiskt.
- Rummet får inte användas för att omhänderta utrustning använt till patienter.
- Belysningsförhållandena bör vara goda.
- Syningsskärm eller motsvarande ska finnas för okulärbesiktning av ampuller och injektions-/infusionsvätskor.

Arbetsmetod
- Arbeta asepiskt.
- Torka av arbetsytan med ytdesinfektionsmedel före allt arbete.
- Beakta basala hygienrutiner:
  - SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg (socialstyrelsen.se)
  - Basala hygienrutiner och klädregler (vardhandboken.se)
- Plocka fram alla tillbehör och läkemedel som behövs vid tillredning.
- Inspektera och okulärbesikta injektions-/infusionsvätskor, ampuller.

- Använd i första hand endosbehållare.
- Kontrollera att det är:
  - rätt läkemedel
  - rätt styrka
  - felfria flaskor
  - att hållbarhetsdatum inte överskridits
  - att lösningens färg och klarhet inte avviker från det normala
- Kontrollera att förpackningen av sterila tillbehör är obruten och att hållbarheten inte överskridits.
- Desinfektera gummimembran på injektions-/infusionsflaskorna. Halsen på ”brytampullerna” bryts med hjälp av injektionstork.
- Tillsatser görs omedelbart före användning och innehållet blandas noggrant efter varje tillsats (skaka inte, vänd försiktigt flera gånger). Fyll i tillsatsetiketten och sätt på flaskan/påsen. Etikett finns att beställa från Länsservice via Beställningsportalen, artikelnummer 22628). **Obs! Använd aldrig spritbaserad tusch vid märkning på plast.**

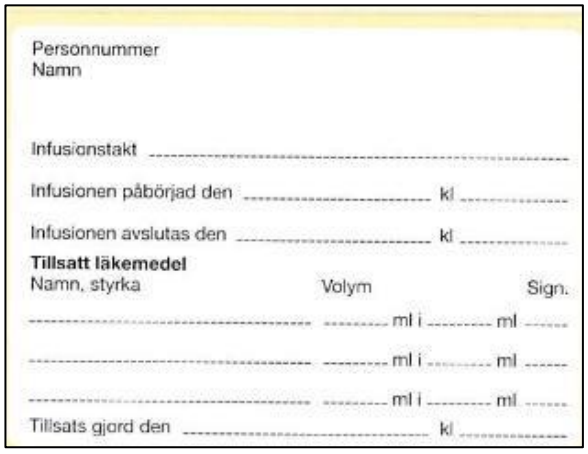
Personnummer
Namn

Infusionstakt .....

Infusionen påbörjad den ..... kl .....

Infusionen avslutas den ..... kl .....

Tillsatt läkemedel

Namn, styrka | Volym | Sign.

.... ml i ..... ml .....

.... ml i ..... ml .....

.... ml i ..... ml .....

Tillsats gjord den ..... kl .....

- Kontrollera/okulärbesiktiga lösningen igen när tillsatsen är gjord så att inga synbara förändringar (fällning, färgförändring) uppstått.
- Angående hållbarhetstider efter brytning/tillredning – se Svensk läkemedelsstandard – SLS (lakemedelsverket.se)